

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032391	Santiago	Santiago de Compostela	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
AGA	Agraria	CSAGA01	Xestión forestal e do medio natural	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0818	Formación e orientación laboral	2024/2025	4	107	128
MP0818_12	Prevención de riscos laborais	2024/2025	4	45	54
MP0818_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2024/2025	4	62	74

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA CARMEN EIRAS DORADO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A normativa que regula as competencias a acadar neste módulo está contemplada no Decreto 170/2012, do 12 de xullo, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en xestión forestal e do medio natural. Este decreto establece o currículo que será de aplicación na Comunidade Autónoma de Galicia para as ensinanzas de formación profesional relativas ao título de técnico superior en xestión forestal e do medio natural, determinado polo Real decreto 260/2011, do 28 de febreiro.

As persoas con esta titulación exercen a súa actividade na área de xestión de grandes, medianas e pequenas empresas, públicas ou privadas, tanto por conta allea como por conta propia, no ámbito forestal. O módulo de FOL contribuirá a que os titulados acaden os seguintes obxectivos necesarios para unha boa práctica profesional:

- Analizar e utilizar os recursos e as oportunidades de aprendizaxe relacionadas coa evolución científica, tecnolóxica e organizativa do sector e as tecnoloxías da información e a comunicación, para manter o espírito de actualización e adaptarse a novas situacións laborais e persoais.
- Desenvolver a creatividade e o espírito de innovación para responder aos retos que se presentan nos procesos e na organización do traballo e da vida persoal.
- Tomar decisións fundamentadas, analizando as variables implicadas e integrando saberes de distinto ámbito, e aceptar os riscos e a posibilidade de equivocación, para afrontar e resolver problemas ou continxencias.
- Desenvolver técnicas de liderado, motivación, supervisión e comunicación en contextos de traballo en grupo para facilitar a organización e a coordinación de equipos de traballo.
- Aplicar estratexias e técnicas de comunicación, adaptándose aos contidos que se vaian transmitir, á finalidade e ás características dos receptores, para asegurar a eficacia nos procesos de comunicación.
- Avaliar situacións de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e propor e aplicar medidas de prevención persoais e colectivas, de acordo coa normativa aplicable nos procesos do traballo, para garantir ámbitos seguros.
- Identificar e propor as accións profesionais necesarias para dar resposta á accesibilidade e ao deseño universais.
- Identificar e aplicar parámetros de calidade nos traballos e nas actividades que se realicen no proceso de aprendizaxe, para valorar a cultura da avaliación e da calidade, e ser capaces de supervisar e mellorar procedementos de xestión de calidade.
- Utilizar procedementos relacionados coa cultura emprendedora, empresarial e de iniciativa profesional, para realizar a xestión básica dunha pequena empresa ou emprender un traballo.
- Recoñecer os dereitos e os deberes como axente activo na sociedade, tendo en conta o marco legal que regula as condicións sociais e laborais, para participar na cidadanía democrática.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A prevención de riscos laborais.	Engloba o coñecemento dos dereitos e obrigas relacionados coa seguridade e a saúde laboral, así coma a asunción dunha actitude responsable no desenvolvemento do traballo para evitar situacións de risco laboral.	9	10
2	Avaliación de riscos profesionais	Detección de situacións de risco máis habituais no sector produtivo do ciclo, relacionando os riscos cos seus efectos sobre a saúde. Avaliación dos riscos máis habituais no sector.	16	20
3	O plan de prevención	Definición dun plan de prevención, recoñecemento e importancia da súa existencia e identificación dos axentes responsables e representantes en materia preventiva. Procección dun plan de emerxencia e evacuación dunha empresa do sector.	18	10

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
4	Medidas de prevención e protección. Primeiros auxilios	Identificación das técnicas de prevención e protección colectiva e individual en función do risco. Sinalización de seguridade. Coñecemento das técnicas básicas de primeiros auxilios que deben aplicarse en caso de accidente	11	10
5	A Relación laboral e o contrato de traballo	Dereito laboral, lexislación en materia laboral, tipos de relación laboral e contratos de traballo	18	5
6	O recibo de salarios	Interpretar as nóminas, cálculo de finiquitos	12	10
7	Modificación suspensión e extinción do contrato de traballo	Identificar as situacións en que o contrato de traballo pode modificarse de xeito legal. Diferenciar os casos de suspensión e extinción do contrato, identificando os dereitos e obrigas que se derivan en cada suposto	12	5
8	A representación dos traballadores e a negociación colectiva	Distinción dos órganos de representación dos traballadores, coñecendo as súas funcións, garantías e forma de elección. Coñecemento do proceso de negociación colectiva e análise do convenio colectivo do sector.	7	5
9	Seguridade Social	Identificar as proteccións da seguridade social, as cotizacións e os distintos rexímenes	7	10
10	A procura de emprego	Planificación dun itinerario formativo-profesional acorde aos intereses, capacidades e competencias. técnicas de procura de emprego. Fases dun proceso de selección (currículum vitae, entrevistas de traballo...)	6	5
11	O Traballo en equipo	Fomento da participación activa e responsable no traballo en equipo	12	10

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A prevención de riscos laborais.	9

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.

Criterios de avaliación
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector forestal.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Avaliación de riscos profesionais	16

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector forestal.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA2.2 Clasifícanse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.3 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA2.4 Identifícanse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade.

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.</p> <p>Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.</p> <p>Riscos específicos no sector forestal en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.</p> <p>Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector forestal.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O plan de prevención	18

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasifícaronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.4 Identifícaronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para unha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.

4.3.e) Contidos

Contidos
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
Planificación da prevención na empresa.
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Medidas de prevención e protección. Primeiros auxilios	11

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	A Relación laboral e o contrato de traballo	18

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícaronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.2 Distingúronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
CA2.3 Identifícaronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analizáronse as principais modalidades de contratación e identifícaronse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.12 Identifícaronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.5.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.

Contidos
<p>Novos contornos de organización do traballo.</p> <p>Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.</p> <p>Análise da relación laboral individual.</p> <p>Dereitos e deberes derivados da relación laboral.</p> <p>Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.</p> <p>Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.</p> <p>Medidas de fomento da contratación de colectivos desfavorecidos</p> <p>Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.</p> <p>Análise das medidas encamiñadas á conciliación da vida familiar e laboral</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O recibo de salarios	12

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.

4.6.e) Contidos

Contidos
Análise do recibo de salarios

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Modificación suspensión e extinción do contrato de traballo	12

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.9 Identifícaronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

4.7.e) Contidos

Contidos
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	A representación dos traballadores e a negociación colectiva	7

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Identifícanse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
CA2.11 Analízanse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

4.8.e) Contidos

Contidos
OSindicatos e asociacións empresariais.
Representación das persoas traballadoras na empresa.
Conflitos colectivos.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Seguridade Social	7

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8.1 Analizouse no recibo de salarios os conceptos relativos á cotización a seguridade social
CA3.1 Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

4.9.e) Contidos

Contidos
A seguridade social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de seguridade social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguridade social.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	A procura de emprego	6

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	SI

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.10.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.

Contidos
<p>Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.</p> <p>Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.</p> <p>Proceso de toma de decisións.</p> <p>Proceso de procura de emprego no sector de actividade.</p> <p>Técnicas e instrumentos de procura de emprego.</p>

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	O Tráballo en equipo	12

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en xestión forestal e do medio natural, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.

Crterios de avaliación

CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.

4.11.e) Contidos**Contidos**

Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.

Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.

Equipos no sector forestal segundo as funcións que desempeñen.

Dinámicas de grupo.

Equipos de traballo eficaces e eficientes.

Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.

Conflito: características, tipos, causas e etapas.

Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

5.1. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva.

Unidade formativa 1: prevención de riscos laborais

RA1. Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.

CA1.1. Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.

CA1.4. Comprenderonse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.

CA1.5. Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.

CA1.6. Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector forestal.

CA1.7. Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

RA2. Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector forestal.

CA2.1. Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.

CA2.3. Clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.

CA2.5. Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade.

RA3. Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.

CA3.5. Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.

CA3.6. Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén. RA4. Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.

CA4.1. Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.

CA4.3. Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

CA4.4. Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.

CA4.5. Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.

Unidade formativa 2: equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego

RA1. Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.

CA1.1. Identificáronse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en xestión forestal e do medio natural, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.

CA1.4. Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas

CA1.5. Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.

CA1.6. Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.

RA2. Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.

CA2.1. Identificáronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.

CA2.3. Identificáronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.

CA2.4. Analizáronse as principais modalidades de contratación e identificáronse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.

CA2.8. Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.

CA2.9. Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

CA2.10. Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.

CA2.12. Identificáronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

RA3. Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.

CA3.1. Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.

CA3.5. Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

RA4. Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.

CA4.4. Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.

CA4.5. Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.

CA4.7. Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en xestión forestal e do medio natural.

CA4.9. Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Avaliarase a aprendizaxe dos alumnos/as, o proceso de ensino-aprendizaxe e a práctica docente.

Os tipos de avaliación que se realizarán son: Inicial de coñecementos previos, continua e final de módulo, co fin de obter unha información e valoración que permita tomar decisións de cara ó futuro acerca do funcionamento de todo o proceso.

5.2 Criterios de cualificación.

5.2.1 Cualificación parcial:

A cualificación parcial de cada avaliación trimestral determinarase tendo en conta os seguintes criterios de cualificación:

- 2,5 puntos: actividades de aula e supostos prácticos. Deberá acadar o aprobado (1,25 puntos) nas tarefas e supostos prácticos.
- 1 punto: actitude e participación na aula.
- 6,5 puntos: probas obxectivas (escritas). Deberá acadar o aprobado (3,25 puntos) para superar os mínimos esixibles.

No suposto caso de que non acade nas actividades de aula e nas probas obxectivas a puntuación mínima para aprobar (5), deberá recuperar a parte non superada.

A avaliación parcial farase trimestral e das unidades impartidas.

Criterios dos instrumentos de avaliación

- Listas de cotexo: De 0 a 10 puntos nunha escala (si/non) sobre 10 ítems.
- Probas obxectivas: De 0 a 10 puntos. O valor de cada pregunta e nº delas se indicara en cada proba.

- Rexistros anecdóticos: De 0 a 10 puntos segundo puntuación de 5 ítems. Un rexistro por UD.
- Cada práctica será avaliada por unha lista de cotexo. A nota será de 0 a 10.
- Cada proba obxectiva escrita constará de varias preguntas. En cada proba se indicará o valor de cada pregunta sendo a nota de 0 a 10 puntos.

No caso de non acadar unha puntuación de cinco (5) en calquera instrumento de avaliación, será preciso facer unha proba de recuperación ao final de curso.

A nota (informativa) da primeira e segunda avaliación será a media ponderada das porcentaxes das unidades avaliadas ata ese momento. A nota da terceira avaliación será a correspondente ás porcentaxes indicadas para cada UD nesta programación. En todo caso, de non acadar unha nota mínima de 5 puntos nalguna unidade didáctica ou non superar algún criterio mínimo, a nota máxima será de 4 (catro) nesa avaliación.

MINIMOS ESIXIBLES

Para acadar a avaliación positiva deberase obter unha puntuación de 5 puntos en cada unha das unidades didácticas. En caso contrario, a nota máxima será de 4 (catro).

Antes de cada unha das prácticas e probas indicárase ao alumno cáles son os mínimos esixibles.

No caso de non superar todos os criterios mínimos dunha proba, a nota desa avaliación será de 4 ou, se a media fose inferior, sería a nota media.

Mentras non se superen todos os mínimos dos instrumentos de avaliación, o módulo se considera suspenso, xa que se considera que faltan por acadar aspectos fundamentais na consecución dos resultados de aprendizaxe.

No caso de atopar copiando nun instrumento de avaliación, invalidarase a proba, sendo preciso realizar unha recuperación a final de curso.

Ao remate do curso os alumnos terán opción a presentarse a unha proba extraordinaria para recuperar aquelas partes que non superaran nas probas parciais realizadas ao longo do curso.

Criterio de cualificación final: media aritmética das cualificacións das avaliacións parciais igual ou superior a 5.

5.3 Procedementos e instrumentos de avaliación.

Avaliarase a aprendizaxe dos alumnos/as, o proceso de ensino-aprendizaxe e a práctica docente.

Os tipos de avaliación que se realizaran son: inicial de coñecementos previos, trimestral e final de módulo co fin de obter unha información e valoración que permita tomar decisións de cara a poñer a calificación final.

En canto ás técnicas ou instrumentos empregados para a avaliación, recurrirase a observación sistemática a través de:

- Probas convencionais escritas.

- Probas obxectivas.
- Resolución de supostos prácticos.
- Probas prácticas.
- Participación e colaboración dentro das actividades de grupo.
- Observación directa na aula e no campo.
- Elaboración e exposición de traballos.
- Elaboración, presentación e entrega de cuestionarios de preguntas.
- Expresión oral e escrita.
- Respecto polas persoas, compañeiros, materiais e polo medioambiente.
- Orde, rigor e seguridade e hixiene no traballo.
- Iniciativa e autonomía na execución de tarefas.
- Manexo e interpretación da documentación técnica.
- Colaboración cos compañeiros do grupo.
- Puntualidade e asistencia a clase.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

a.- Actividades de recuperación que poidan ser realizables de forma autónoma polo alumnado:

Para o alumnado que non supere o módulo na terceira avaliación parcial, realizarase un informe individualizado, expresado en termos de capacidades terminais elementais non superadas e fixarase un plan de recuperación individual, marcando un calendario polo equipo docente para realizar as actividades de recuperación.

As actividades de Identificar, Describir, Relacionar, Analizar ou Comprobar poden ser realizados de forma máis ou menos autónoma polo alumnado no período de recuperación baixo unhas pequenas directrices e unha lixeira supervisión da profesora, manexando a bibliografía ou os medios dos que dispón o Centro.

b.- Reforzos para lograr a recuperación:

Realizaranse actividades de reforzo para aqueles alumnos que presenten dificultades de aprendizaxe.

Unha vez feita a avaliación de aspectos concretos do módulo tomaranse medidas correctoras para lograr que aqueles alumnos/as que de acordo coa avaliación, presentan carencias con respecto a certos obxectivos. Estas correccións materialízanse en actividades de reforzo consistentes en repetir a proba escrita e corrixir ou repetir as probas prácticas.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Aqueles alumnos que superen o 10% de faltas inustificadas terán perda do dereito á avaliación continua, según a normativa vixente. Para eles se fará unha proba onde se inclúan todos os criterios de avaliación, e os mínimos esixibles para cada CA, así como os instrumentos de avaliación.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación faráselle tendo en conta a avaliación inicial. Os principais indicadores do grao de cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento da temporalización.
- O logro dos obxectivos programados.
- Os resultados académicos acadados.

Para a avaliación da práctica docente recabarase información a través de cuestionarios periódicos ós alumnos nos que se solicitará valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos a docencia, a forma de traballo na aula, técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos fixados nas distintas unidades didácticas.

8. Medidas de atención á diversidade**8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial**

Ao comenzo do curso entregáselle ó alumno/a un cuestionario para coñecer o seu nivel previo de coñecementos sobre contidos xerais do módulo. Poderanse realizar adaptacións según as necesidades dos alumnos, previa consulta o Departamento.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

No proceso de ensinanza aprendizaxe poden xurdir dificultades, para subsanalas tomaremos as seguintes medidas:

- Avaliación inicial, a través da cal coñeceremos o nivel de coñecemento dos alumnos.
- O diálogo profesor - alumno debe ser continuo ao fin de posibilitar a adaptación de determinadas actividades ó nivel de coñecementos previos de cada alumno/a.
- Estableceráanse secuencias de contidos que aseguren aprendizaxes básicas para todos e coñecementos de maior complexidade para algúns.

- Diseñaranse actividades de ensino - aprendizaxe variadas e con diferente nivel de dificultade.
- Fomentarase o traballo en grupo e axuda entre compañeiros.
- Consideraranse diferentes tempos para a realización das actividades en función dos diferentes ritmos de aprendizaxe.

Realizaranse actividades de reforzo para aqueles alumnos que presenten dificultades de aprendizaxe.

Unha vez feita a avaliación do módulo tomaranse medidas correctoras para lograr que aqueles alumnos/as que, de acordo coa avaliación, presentan carencias formativas para poder superar os obxectivos do módulo. Estas correccións materialízanse en actividades de reforzo consistentes en repetir a proba escrita e corrixir ou repetir as probas prácticas.

Os contidos actitudinais recupéranse amosando unha evolución positiva ao longo do curso.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

En cada unidade didáctica inclúiranse aspectos relacionados coa educación en valores. A temática a abordar serán sobre o seguinte:

- Igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.
- Respeto e sensibilización polo medio ambiente.
- Igualdade e respecto polas minorías étnicas.
- Educación para a igualdade e non discriminación.
- Educación para a saúde.
- Educación ética; fomentarase o respecto polas opinións de todos e a adopción dunha actividade aberta e crítica.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Farase unha actividade sobre primeiros auxilios, impartida por persoal experto na materia.

10. Outros apartados

10.1) Recursos

O material empregado para o desenvolvemento das clases será diverso dependendo da Unidade Didáctica correspondente, o cal foi especificado en cada U.D., pero de forma xeral serán os seguintes:

- Libro de texto.

- Pizarra, retroproyector, ordenador e canón electrónico.

- Tecnoloxías da Información e da Comunicación .

Os alumnos deberán vir provistos do seguinte material:

- Caderno de traballo/archivador.

- Calculadora.

- Material para escritura (bolígrafo, lapis, goma de borrado).

Memoria USB, para almacenar e dispor de copia de seguridade do traballo realizado na aula.

10.2) Comunicación ao alumno sobre a programación

Co fin de garantir a función formativa que ten a avaliación e o dereito do alumnado a que o seu rendemento escolar sexa avaliado con plena obxectividade e de acordo ao punto 4 do artigo 23 da Orde de 12 de xullo de 2011, comunicáraselle verbalmente, que a programación didáctica está exposta ao público na aula e na páxina web do CIFP Santiago.